

Lacuna pallidula

Blek lagunsnäcka

Blötdjur, Marina snäckor

Klass: Gastropoda (snäckor), **Ordning:** Littorinimorpha, **Familj:** Littorinidae (strandsnäckor), **Släkte:** *Lacuna*, **Art:** *Lacuna pallidula* - blek lagunsnäcka (Da Costa, 1778) **Synonymer:**

Kännetecken

Lacuna pallidula har ett tunt sfäriskt skal, som är glansigt under skalhuden. Skalfärgen är gulgrön till grön, ibland nästan vit. Honorna blir upp till 12 mm höga och 6 mm breda, medan hanarna endast blir ungefär hälften så stora. Skalet har 3–4 snabbt expanderande vindlingar, den sista endast rudimentär. Den sista vindlingen är mycket stor, och upptar större delen av skalet (97%). Spiran är extremt kort med mycket låg skaltopp (apikalvinkel omkring 150°). Skalets ytterläpp träffar kroppsvindlingen avgjort ovanför dess mitt. Skalöppningen är rejält utvidgad och formad som bokstaven "D". Den upptar omkring 80–85% av skalhöjden. Navelrännan är påfallande bred med längsgående åsar. Embryonalskalet (som är det lilla skalet på "toppen" av det stora) har 1,5 släta vindlingar och övergår gradvis i det adulta skalet. Djuret är vitt med grå sidor på foten.

Utbredning och status

L. pallidula är en nordlig art som förekommer från södra Arktis till Frankrike i Europa och från Grönland till Connecticut i Amerika. Den finns utmed hela norska kusten och vidare ner i Bohuslän till sydvästra Östersjön. Under åren 1921–38 återfanns arten på två platser med grova hårda substrat i Kattegatt (Glommen) på djup mellan 9 och 30 meter. I Bohuslän förekommer arten på halvt eller helt exponerade stränder nedom ca 1 meters djup där sågtång och olika rödalger förekommer. Arten var inte ovanlig i svenska vatten under 1970-talet, men har sedan dess i stort sett inte påträffats i norra Bohuslän. Dess status längs övriga svenska kusten är dåligt känd: den tycks ha minskat till följd av algbloomningen 1988 man kan samtidigt vara förbisedd p g a sitt levnadssätt. Den klassificeras därför som DD.

Ekologi

Arten återfinns i regel på de alger eller växter som den också livnär sig av. På grunt vatten påträffas arten framförallt på sågtång *Fucus serratus*, mindre vanligt på blåstång *Fucus vesiculosus* och tare *Laminaria*, samt endast sällsynt på ålgräs *Zostera marina*. I södra delen av utbredningsområdet förekommer arten främst på rödalger. *L. pallidula* fortplantar sig året om, men främst på våren. Äggen läggs i geléhöljen på *Fucus serratus*, och varje äggsamling innehåller 15-113 äggkapslar med ett ägg vardera. Äggsamlingen är oval eller cirkulär, något upphöjd och fast förankrad vid substratet. Utvecklingen till juvenil sker direkt utan pelagiskt larvstadium. Arten är ettårig, och alla snäckor dör efter fortplantningen.

Hot

Under senare år har övergödningen lett till storskaliga biotopförändringar i havet, exempelvis igenslamning av hårdbottnar och igenväxning av grunda havsvikar. Det är troligt att *L. pallidula* missgynnats av övergödningen och de förändringar i våra marina växtsamhällen som denna lett till. Klimatförändringar (uppvärmning) kan också vara ett hot mot artens förekomst i svenska vatten. Vidare har miljögifter, särskilt organiska tennföreningar, visat sig vara ett mycket allvarligt hot mot flera arter av snäckor eftersom de påverkar reproduktionen. Artens möjligheter till spridning och nyrekrytering är begränsade i och med att dess larver inte är pelagiska.

Åtgärder

Det är viktigt att miljömålsarbetet med att minska tillförseln av näringsämnen och miljögifter till havet fortsätter och intensifieras. Det är dock svårt att föreslå mer specifika åtgärder eftersom kunskapen om artens utbredning och status i dagsläget är otillräcklig.

Litteratur

- Fretter, V. & A. Graham. 1980. The Prosobranch Molluscs of Britain and Denmark. Part 5 – Marine Littorinacea. . J. Moll. Stud. Supplement 7.
- Graham, A. 1988. Molluscs: Prosobranch and Pyramidellid Gastropods. Synopses of the British Fauna (New Series) No. 2. The Linnean Society of London.
- Hansson, H. G. (Comp.), NEAT (North East Atlantic Taxa): Scandinavian marine Mollusca Check-List. Internet Ed., Aug. 1998. (<http://www.tmb.lgu.se>).
- Hubendick, B & A, Warén. 1974. Småsnäckor från svenska västkusten - 6. släktena Emarginula, Lacuna, Natica, Philbertia m.fl. Särtryck ur Göteborgs Naturhistoriska Museum Årstryck 1974.
- Jensen, K. R & J. Knudsen. 1995. Annotated checklist of recent marine molluscs of Danish waters. Zoological Museum, København. fauna along the Swedish Jägerskiöld, L. A. 1971. A survey of the marine benthonic macro-west coast 1921-1938. Acta Regiae Societatis Scintiarum. et Litterarum Gothoburgensis. Zoologica 6, Kungliga Vetenskaps- och Vitterhets-Samhället, Göteborg. E.d. B, Hubendick, G, Hyle & S, Swärd. Thorson, G. 1946. Reproduction and larval development of danish marine bottom invertebrates, with special reference to the planktonic larvae in the sound (Øresund). Medd. Komm. Danm. Fisk. Havund. Ser. Plankton. Bind IV. København.

Författare

Peter Göransson. © ArtDatabanken, SLU 2007.